

Бекітемін:
Мектеп директоры
Сагинбаева Г.А.

Мектепшілік бақылауды ұйымдастыру

Түсінік хат

Білім беру саласындағы инновациялармен байланысты динамикалық өзгерістер мектеп әкімшілігінен білім беру процесін тиімді іске асыру үшін өзгерістерді жоспарлау мен басқаруда жаңа тәсілдерді талап етеді.

Білім беру ұйымының заманауи басшысында басқару құзыреттілігі болуы тиіс, өзінде стратегиялық көшбасшылық дағдыларын дамыта отырып, бүкіл мектеп командасының тиімді жұмыс нәтижесін көрсете алуы керек. Білім беру процесін ұйымдастыруда білім беру ұйымы қызметінің барлық бағыттары бойынша мектепшілік бақылауды сапалы жоспарлау мен жүзеге асыру маңызды.

Бақылауға және жақсартуға байланысты басқарушылық міндеттерді іске асыру үшін жыл сайын әрбір мектеп "Орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім беру ұйымдарының педагогтері жүргізуге міндетті құжаттардың Тізбесін және олардың нысандарын бекіту туралы" ҚР БҒМ 2020 жылғы 6 сәуірдегі № 130 бұйрығына сәйкес мектепшілік бақылау жоспарын әзірлейді (бұдан ары - МІБ).

Мектепшілік бақылау жоспары 6 бағыттан тұрады:

1. Нормативтік құжаттардың орындалуын және талаптарға сәйкес мектеп құжаттамасының жүргізілуін бақылау;
2. Оқу процесінің сапасын бақылау;
3. Оқушылардың білімдегі олқылықтарының орнын толтыру бойынша және үлгерімі төмен оқушылармен жұмысты бақылау;
4. Оқу-зерттеу қызметі;
5. Мұғалімнің шеберлік деңгейі мен әдістемелік дайындығының жай-күйін бақылау;
6. Тәрбие процесінің сапасын, іс-шараларды өткізуді бақылау.

Мектепшілік бақылауды жоспарлау алдында аналитикалық деректерге сүйене отырып, білім беру қызметтерінің сапасын арттыру мәселесін шешу үшін күшті және әлсіз жақтарын, мүмкіндіктері мен қауіптерді анықтау мақсатында SWOT талдауын жүргізген жөн.

6 бағытқа назар аударатын, әр мектептің әкімшілігі оқу жылының соңында бақылау объектілерін анықтайды және нақты білім беру ұйымында оқу-тәрбие процесін жетілдіру идеясына бағытталған басқару шешімдерін болжайды.

Мектепшілік бақылау жоспарын іске асыру бойынша әзірленген Нұсқаулық мектеп басшысы мен орынбасарларын қамтитын басқару тобына мектепшілік бақылауды іске асыруға жауапты барлық бағыттар бойынша тиімді басқару шешімдерін қабылдаудың пәрменді моделін құруға көмектеседі.

Нұсқаулықта нақты мектептің жағдайына бейімделуге болатын келесі материалдар берілген:

1. Бақылаудың әрбір бағыты бойынша «Басқару шешімдерінің матрицасы»;

2. Мектепшілік бақылау Жоспарының үлгілері мен жалпыланған нұсқалары.

Ұсынылатын материалдың әр нұсқасы тәжірибелік тұрғыдан құнды, өйткені оқу-тәрбие процесінің барлық көрсеткіштерінің жақсаруымен қатар, күшті жақтарын арттырып, қауіптерді азайту үшін МІБ жоспарын қолайлы, өзекті етуге мүмкіндік береді.

«Басқару шешімдерінің матрицасы» - қауіптерге негізделген объектілерді анықтауға арналған ыңғайлы алгоритм, ол сонымен қатар анықталған мәселені түзету немесе жою үшін басқарушылық шешімнің нұсқасын ұсынады. Жүргізілген жұмыстың тиімділігі мен тартылған әкімшілік ресурстардың орындылығы басқарушылық шешімдерді таңдауға байланысты болады.

МІБ жоспарының үлгілері мен жалпыланған нұсқалары бақылау жоспарының тақырыбын, мақсатын, түрін және басқа элементтерін анықтауда қиындықтары бар мектеп командалары үшін пайдалы болады.

МІБ жоспарлау кезінде SMART критерийлеріне сәйкес келетін (нақты, өлшенетін, қолжетімді, шынайы, уақытпен шектелген) бақылау мақсатын қоюға ерекше назар аудару қажет.

Әдістемелік бірлестік жетекшілерін, тәжірибелі педагогтарды, шығармашылық топтарды жұмысқа тарта отырып, мектеп командасының әрбір субъектісінің жауапкершілік дәрежесін дұрыс бөлу маңызды. Әр мұғалім мен сынып жетекшісі өз жұмысының әлсіз жақтарын дербес анықтап, жағдайды өз құзыреті шегінде түзететін өзін-өзі бақылау құралдарын әзірлеу басқарудың тиімді қадамы бола алады.

Ақмола облысы Ерейментау ауданы білім бөлімінің
«Күншалған ауылының жалпы орта білім беретін мектебі» КММ
Мектепшілік бақылау жұмысының жоспары
2024-2025 оқу жылы

№	Бақылау тақырыбы	Бақылау мақсаты	Бақылау нысаны	Бақылау түрі	Бақылау әдістері	Орындау мерзімдері	жауаптылар	Қарау орны	Басқарушылық шешім	Екінші бақылау
Тамыз I. Нормативтік құжаттардың орындалуын бақылау										
1	Оқу процесінің кадрлық қамтамасыз етілуін, педагогтердің жүктеме көлемін бақылау	Кадрлық әлеуетті ұтымды пайдалану, тарифтеумен жұмыс	1-11 сыныптар	алдыңғы	Тарификациялау	тамыз	әкімшілік	Аудандық білім бөлімі	Аудандық бөліміне тарификацияны тапсыру	
2	Сыныптар бойынша тізімдердің жасалуын бақылау	Сыныптар бойынша тізімдерді нақтылау	1-11 сыныптар, шағын орталық	тақырыптық	Диагностикалық, сынып тізімдерін жасау	тамыз	Тәрбие ісінің орынбасары	Мектеп әкімшілігі	Сыныптарды жинақтау туралы бұйрық	
2.1	Күншалған ауылында тұратын 0-ден 18 жасқа	Сыныптар бойынша тізімдерді нақтылау	Күншалған а. 0-ден 18-ге дейінгі балалардың тізімі	тақырыптық	Аула бойынша аралау	тамыз	Тәрбие ісінің орынбасары	әкімшілік	0-ден 18-ге дейінгі балалардың тізімі	

	дейінгі балаларды есепке алу	ТБ жағдайын, материалдық базаның дайындығын, әдістемелік қамтамасыз етуді анықтау	1-11 сыныптар, спорт алаңы, спорт залы	тақырыптық	Кабинеттер бойынша рейд жасау	тамыз	әкімшілік	әкімшілік	Мектептің дайындығы туралы акт жасау		
2.2	Кабинеттердің оқу жылына дайындығын тексеру.										
2.3	9-11 сынып түлектерінің әлеуметтік бейімделуін зерделеу	Түлектердің тізімін жасау	9, 11 сынып	Диагностикалық	Түлектердің пәтерлері бойынша шолу-рейд	тамыз.	Хавдалгаж А	Бекей Ж.	Тізімдер, растау-анықтама		
3	Оқулықтар мен қамтамасыз ету	Оқулықтардың бар-жоғын тексеру, оқулықтар тізімін жасау	0-11 сыныптар	тақырыптық	Мұғалімдермен, кітапханашымен әңгімелесу	тамыз	Шынуар А	кітапханашы жетекшілер	Оқулықтар тізімін бекіту, анықтама		
4	Оқу бағдарламаларын тексеру	Мектептің оқу жоспарының барлық пәндері бойынша жұмыс бағдарламаларын тексеру келісу.	1-11 сыныптар, шағын орталық	алдыңғы	Мұғалімдермен әңгімелесу	тамыз	Директор	орынбасары	Анықтама, жұмыс бағдарламаларын бекіту туралы бұйрық		
қыркүйек											
1	Нормативті	Күнделік Kz	1-11	тақырыптық	Жеке іс қағаздарын	қыркүйек	әкімшілік	әкімшілік	Анықтама, дир.		

	к құжаттардың орындалуын және мектепшілігі құжаттамамен жүргізілуін бақылау	электронды журналдарымен жұмыс. Жеке істер, дұрыс және уақтылы ресімдеу	сыныптар	ық	тексеру, сайт күнделік бойынша, сынып жетекшілерімен әңгімелесу				орынбасары жанындағы кеңес бойынша	
2	Педагогдардың жұмысын бақылау	Шағын орталық тәрбиешісі мен мұғалім-дерінің өздігінен білім алуы бойынша жеке тақырыптарды түзету	1-11 сыныптар	тақырыптық	Тәрбие жұмысының жоспарларын шолу, тексеру, әңгімелесу	қыркүйек	әкімшілік	әкімшілік	Әдістемелік жұмыс жоспарына мәліметтер енгізу	
3	Білім алушылардың білім, дағдыларының сапасын	Математика, қазақ тілі, орыс тілі бойынша кіріспе қайталауды ұйымдастыру	1-11 сыныптар	кіріс	Әкімшіліктің кіріс бақылауын жүргізу, оқу техникасын тексеру	қыркүйек	ОЮ м.а.	әкімшілік	анықтама	
3.1	бақылау	Бастауыш сыныптарда оқу техникасын тексеру	2-4 сыныптар			қыркүйек	Оқу ісінің орынбасарының м.а.	әкімшілік	анықтама	
4	Орта	5-сыныптағы	Сынып-	сауалнам	мектеп әкімшілігі	қыркүйек	мектеп		Педконсилиум,	

	буындағы бесінші сынып оқушыларының бейімделуін бақылау	бейімделу кезеңі, білім алушылардың бейімсіздігі мен үлгермеуінің алдын алу, оқудағы сабақтастық	жалпылама	а	және психолог	әкімшілігі және психолог	ата-аналар жиналысы	
--	---	--	-----------	---	---------------	--------------------------	---------------------	--

қазан

1	Мұғалімдер мен әңгімелесу, анықтама	Жұмыс істеу жүйесіндегі жұмысты тексеру. Күнделік Kz;	1-11 сыныптар	тақырыптық	Дәптерлерді тексеру, күнделік Kz сайтын қарау.	қазан	ОЮ м.а.	әкімшілік	Мұғалімдермен әңгімелесу, анықтамалар	
2	Сабақтан тыс жұмыстарды бақылау	Тәрбие жұмыстарының жүргізілуін, кардинагор.психолог жұмыстарын бақылау	1-11 сыныптар	алдыңғы	Бақылау, сыныптан тыс жұмыстар	қазан	Тәрбие ісінің орынбасары	әкімшілік	Анықтама, директор жанындағы кеңес	
3	Оқу бағдарламаларының іске асырылуын бақылау	Математика, орыс тілі, қазақ тілі бойынша білімін, сапасын және дағдыларын тексеру	2-4 сынып	тақырыптық	Бақылау, дәптерлерді тексеру	қазан	Оқу ісінің орынбасары м.а.	әкімшілік	Мұғалімдермен әңгімелесу, анықтама	
4	Педагогтардың жұмысын	Үлгерімі нашар оқушылармен жұмыс,	1-11 сыныптар	тақырыптық	Ескерту, білім алушыларға	қазан	Бірлестік жетекшілері		Анықтамалар	

	бақылау	үлгермеудің алдын алу;				сауалнама жүргізу				
қараша										
1	Нормативтік құжаттардың орындалуы және мектепшілік құжаттаманың жүргізілуін	Электрондық журналдарды тексеру, толтырудың дұрыстығы мен уақтылығы, тоқсандық баға	-11 сынып 5-9 сыныптар	тақырыптық	Ағымдағы. Құжаттаманы зерттеу. Жұмыс дәптерлерін тексеру.	қараша	Әкімшілік	Әкімшілік	Әкімшілік	Анықтама, директор жанындағы кеңес
	бақылау	қоюдың объективтілігі. Бірінші тоқсанның қорытындысы. Жұмыс дәптерлерін тексеру. Бірінші орфографиялық режимді сақтау, қателермен жұмыс істеу								

	жүйесі, үй және сынып жұмыстарының көлемі	8-11 сыныптар	тақырыптық	Мектеп олимпиадаларын өткізу	Қараша	Оқу ісінің орынбасарының м.а.	әкімшілік	Анықтама, бұйрық	
2	Сабақтан тыс жұмыстарды бақылау	Мектеп олимпиадалары, Оқушылардың танымдық қызығушылығын ынталандыру. Олимпиадаларды дайындау және өткізу кезінде объективтілік режимін сақтау, қорытынды жасау							
3	Педагогтардың жұмысын бақылау	Қорытынды аттестаттауға дайындық бойынша жұмыс жүйесін құру.	ағымдық	Құжаттаманы тексеру	қараша	әкімшілік	әкімшілік	Педагогтармен әңгімелесу, анықтама, бұйрық	
4	Шағын орталықтың жұмысын бақылау	Шағын орталықта санитарлық ережелерді орындау	тақырыптық	Құжаттаманы тексеру		Тәрбие ісінің меңгерушісі	әкімшілік	Анықтама,	
желтоқсан									
1	Нормативтік	Бақылау жұмыстарына	5-11	тақырыптық	Дәптерлерді шолу,	желтоқсан	Оқу ісінің	әкімшілік	Анықтама, директор

	құжаттардың орындалуын және мектепшілік құжаттаманың жүргізілуін бақылау	арналған дәптерлердің жай-күйі, Бірыңғай талаптарды орындау, бағалаудың объективтілігі, Электрондық журналдарды тексеру	сыныптар 1-4 сыныптар	ық	іріктеп тексеру	н	Орынбасарының м.а.	жанындағы кеңес, анықтама	
2	Оқу бағдарламаларының іске асырылуын бақылау	2-4 сыныптарда ағылшын тілін оқытудың жай-күйі, 1-сынып мұғалімінің білім беру бойынша жұмысы	1-4 сыныптар	тақырыптық	Бақылау	желтоқсан	ОЮ м.а.	Анықтамалар	
3	Білім алушылардың оқыту деңгейі мен сапасын бақылау	Қазақ, орыс тілі, математика пәндері бойынша әкімшілік жұмыстардың 2 кезеңін өткізу	2-9 сыныптар	тақырыптық	Пәндік-жалпылама, бақылау жұмыстары	желтоқсан	ОЮ м.а.	Мұғалімдермен әңгімелесу, анықтама	
4	Сабақтан тыс жұмыстар	Жалпы мектептік іс-шаралардың	1-11 сыныптар	тақырыптық	ҚР тәуелсіздігін мерекелеуге арналған іс-шаралар	желтоқсан	Тәрбие ісінің орынбасары	анықтама	

	ы бақылау	тиімділігі										
қантар												
1	Педагоглардың жұмысын бақылау	Бірінші жартыжылдықтың қорытындысы. Оқу бағдарламаларының орындалуын, үлгерімін талдау. Мектептегі тәрбие жұмысының жағдайы	2-11 сыныптар	тақырыптық	Аралық, сынып журналдарын (электрондық) мұғалімдердің есептерін тексеру, есептерді шолу, зерттеу және талдау	қантар	әкімшілік	әкімшілік		Анықтама, директор жанындағы кеңес, анықтама		
2	Білім алушылардың денсаулық жағдайын бақылау, сақталуын қадағалау	Оқушылардың денсаулық жағдайын бақылау. Сабақтағы денсаулық сақтау іс-әрекетінің жай-күйін талдау	1-11 сыныптар	тақырыптық	Сабаққа қатысу және талдау, сынып жетекшілерінің есептерін талдау	қантар	Қаңтар Мектеп медбикесі Мектеп психолог	әкімшілік	анықтама			

3	Білім алушылардың оқыту деңгейі мен сапасын бақылау	5-9 сыныптардағы тарихты оқытудың жай-күйі, білім алушылардың оқыту деңгейі мен білім сапасы. 8-11 сыныптарда химияны оқытудың жай-күйі, білім алушылардың оқыту деңгейі мен білім сапасы. Оқу техникасын тексеру	10-11 сыныптар 8-9 сыныптар, 1-4 сыныптар	тақырыптық	Пәндік-қорытындылау, сабаққа қатысу, әкімшілік бақылау жұмыстары, оқу	қаңтар	ОЮ м.а.	ОЮ	анықтама	
4	Мектеп кітапханасының жұмысын бақылау	Кітапханаға келуді тексеру, білім алушылардың оқырмандық қызығушылықтарын зерттеу	2-11 сыныптар	тақырыптық	Кітапханашымен тілдесу	қаңтар	ТЮ	әкімшілік	анықтама	Ата-аналар жиналысы
5	Нормативтік құжаттардың орындалуын және	Білім алушылардың күнделіктерін тексеру, күнделіктермен жұмыс сапасын	2-11 сыныптар	тақырыптық	Білім алушылардың күнделіктерін іріктеп тексеру	қаңтар	әкімшілік	әкімшілік	Анықтама, оқытушылармен жеке әңгімелесу	

[illegible]

	мектепшілік құжаттамамың жүргізілуін бақылау	ағымдағы үлгерім жағдайы, үй тапсырмаларының мазмұны, сипаты мен көлемі, білім алушылардың күнделіктерін тексеру, мұғалімнің күнделіктермен жұмысы, Күнделік Kz жүйесіндегі жұмыс.; жұмыс дәптерлерінің жағдайы,	сыныптар		бойынша дәптерлерді іріктеп тексеру				
4	Білім алушылардың оқыту деңгейі мен сапасын бақылау	5-11 сыныптарда әмбебап оқыту жағдайы. Бағалаудың объективтілігі	5-11 сыныптар	тақырыптық	Пәндік-жалпылама, сабаққа қатысу	акпан	OIO м.а.	OIO м.а.	Анықтама, бұйрық, анықтама, мұғалімдермен әңгімелесу, анықтама
наурыз									
1	Мектептегі сыныбының жұмысын бақылау	Білім сапасы және білім алушылардың даму деңгейі	Даярлық тобы	тақырыптық	Сабаққа қатысу, журналды тексеру	наурыз	OIO м.а.	OIO м.а.	Анықтама, мұғаліммен әңгімелесу
	1-сыныпта оқыту	Информатика бойынша	5-6 сыныптар, 1	тақырыптық	Сабаққа қатысу, диагностика	наурыз	OIO м.а.	OIO м.а.	Мұғаліммен әңгімелесу

2	сапасын бақылау	жетістіктер деңгейі	сынып							
3	Білім алушылардың оқыту деңгейі мен сапасын бақылау	Білім сапасы 2-11 сыныптарда орыс және қазақ тілінен, 9 сыныпта биологиядан, 5-9 сыныптарда тарихтан, 7-9 сыныптарда географиядан	2-11 сыныптар	тақырыптық	Сабакка қатысу, іріктемелі тестілеу	наурыз	ОЮ м.а.	әкімшілік	Анықтама, мұғаліммен әңгімелесу	
4	Оқыту сапасын бақылау	ОЖСБ-ға және қорытынды аттестаттауға дайындық	4, 9 сыныптар	тақырыптық	Сабакка қатысу, байқау тесті, әңгімелесу	наурыз	ОЮ м.а.	ОЮ м.а.	анықтама	
5	Нормативтік құжаттардың орындалуын және мектепшілік құжаттаманың жүргізілуін	Электрондық журналдарды тексеру, үшінші тоқсанның қорытындылары : үлгерім және қатысу динамикасы, бағдарламаның орындалуы, қорытынды бағалардың	1-11 сыныптар	тақырыптық	Аралық, электронды журналдармен жұмыс	наурыз	әкімшілік	әкімшілік	анықтама	

	бақылау	объективтілігі, жұмыс нәтижелері.	1-11 сыныптар	алдыңғы	Үшінші тоқсандық есептерді зерттеу	наурыз	Тәрбие ісінің орынбасары	ТЮ	Анықтама	
6	Сабақтан тыс жұмыстарды бақылау	Мектептегі тәрбие жұмысының жай-күйі, сынып жетекшілері, Тәлімгер жүргізетін тәрбие жұмысын талдау								
7	1-сыныпты жинақтауды бақылау	Бірінші сынып оқушыларының тізімін нақтылау, оқуға дайындығын диагностикалау	Болашақ 1 сынып	алдыңғы	Диагностикалық, 1-сыныптың алдын ала тізімін жасау	наурыз	әкімшілік	Әкімшілік	Шағын орталық тәрбиешісі мен мектепалды сынып оқытушысымен шақырумен кеңес, ата-аналар жиналысы	
сәуір										
1	Педагогтардың жұмысын бақылау	Тоғызыншы сынып оқушыларын қорытынды аттестаттауға психологиялық педагогикалық даярлау, төртінші сынып оқушыларының	9 сынып, 4 сынып	Сынып-жалпылама	Сабаққа қатысу, ата-аналар жиналысы, диагностика, сауалнама, сынақ емтихандары	сәуір	әкімшілік	әкімшілік	Мұғалімдермен, оқушылармен әңгімелесу, анықтама, педконсилиум	

		орта буында оқуға дайындығы	1-4 сыныптарда әмбебап оқу іс-әрекеттерін дамыту	1-4 сыныптар	қорытынды	Аралас бақылау жұмыстары	сәуір	ОЮ м.а.	әкімшілік	Мұғалімдермен әңгімелесу	
2	Білім алушылардың оқыту деңгейі мен білім, білік, дағды сапасын бақылау										
3	11 сынып тұлғаларының жұмыс үлгісін дамытудың арын күшейту	11 сынып оқушыларын қорытынды аттестаттауға психологиялық-педагогикалық даярлау.	11 сынып	дербес	Мұғалімдер, мектеп психологі	сәуір	ОЮ м.а.	әкімшілік	Мұғалімдермен әңгімелесу		
4	Сабақтан тыс жұмыстарды бақылау	Сыныптан тыс жұмыстардың тиімділігін талдау	1-11 сыныптар	тақырыптық	Іс-шараларға қатысу және талдау	сәуір	ТЮ	ТЮ	Сынып жетекшілермен сөйлесу		
5	Педагогтардың жұмысын бақылау	Қорытынды қайталауды ұйымдастыру бойынша мұғалімдердің қызметін талдау, емтихандарды	1-9 сыныптар,	тақырыптық	Әңгімелесу, сабаққа қатысу, тізім жасау, емтихан материалдарын сараптау	сәуір	әкімшілік	әкімшілік	анықтама		

		тандауды және оларға дайындықты ұйымдастыру ды бақылау															
мамыр																	
1	Білім алушылар дың оқыту деңгейі мен білім, білік, дағды сапасын бақылау	Қазақ, орыс тілі, математика пәндері бойынша білім сапасы, іскерліктер, дағдылар, 1-4 сыныптарда оқу, жазу техникасын тексеру 1-11 сыныптарда оқу бағдарламала рын орындау,	1-11 сыныптар, 1-4 сыныптар	қорыты нды	Бақылау жұмысы, оқу	мамыр	әкімшілік	әкімшілік	әкімшілік	анықтама							
2	Педагог ардың жұмысын, норматив тік	Оқу жылының қорытындысы , білім деңгейін,	1-11 сыныптар	қорыты нды	Журналдар мен есептерді тексеру, Балаларды оқыту, тәрбиелеу және	мамыр	әкімшілік	әкімшілік	әкімшілік	Анықтама, Педкөрсеткіш, Анықтама,							

күжаттардың орындалуын және мектепшілік күжаттаманың жүргізілуін бақылау	білім сапасын, қорытынды белгілердің объективтілігін, оқу бағдарламаларының теориялық және практикалық бөлігінің орындалуын талдау, Сынып жетекшілерінің қызметін талдау, 1-11 сыныптар бойынша білім беру жұмысының қорытындысы				дамыту нәтижелерін талдау		педкеңес, анықтама	
--	--	--	--	--	---------------------------	--	--------------------	--

3	Білім алушылардың денсаулық жағдайын бақылау	Білім алушылардың денсаулық жағдайына мониторинг жүргізу	1-11 сыныптар	тақырыптық	Сабаққа қатысуды, сырқаттанушылықты талдау	мамыр	ТЮ	ТЮ	анықтама	
маусым										
1	Түлектердің оқыту деңгейі мен білім, білік, дағды сапасын бақылау	Мемлекеттік қорытынды аттестаттауды өткізу тәртібінің сақталуын бақылау, жылдық емтихан және қорытынды бағалардың объективтілігін талдау	9,11 сынып	Қорытынды	Бітіру емтихандары, хаттамаларды талдау	маусым	әкімшілік	әкімшілік	Анықтама, педкеңес	
2	Мектепшілік құжаттаманы жүргізуді бақылау	Жеке істердің дұрыс толтырылуын тексеру	қорытынды	Оқушылардың жеке іс қағаздары	1-11 сыныптар	әкімшілік			анықтама	

Орындаған

ОЮ м.а. Хамитова А.К.